

Levon Ekmekçiyan'ın Cenazesi 32 Yıl Sonra Ailesinin Yanında

Posted on 10/01/2016

Ankara'da idam edilen Levon Ekmekçiyan'ın cenazesi, ölümünden 32, ailesinin İnsan Hakları Derneği'ne başvurusuyla başlayan süreçten iki yıl sonra Fransa'ya gönderildi.

Levon Ekmekçiyan'ın 23 Aralık 2015'te Ankara'daki Cebeci Asri Mezarlığı'ndan alınarak Paris'e gönderilen cenazesi DNA işlemlerinin ardından Paris'te düzenlenecek cenaze töreniyle defnedilecek.

İnsan Hakları Derneği (İHD) İstanbul Şubesi Irkçılık ve Ayrımcılığa Karşı Komisyon, bugün şube binasında konuyla ilgili basın toplantısı düzenledi.

Ekmekçiyan ailesinin avukatı Eren Keskin, bir günde tamamlanan cenaze nakil sürecinin karşılaştıkları zorluklar nedeniyle iki yılı aldığını anlattı. Levon Ekmekçiyan'ın idama mahkum edildiği yargılanış sürecinde de avukatsız ve kendini ifade etme hakkından yoksun olduğuna dikkat çekti.

Bir gün süren işlem iki yıl aldı

“Nasılsın Levon?”

Ekmekçiyan ile aynı zamanda Mamak Cezaevi’nde olan Fatin Kanat anlatıyor:

“İtirafçı kılınmak üzere baskı altına alınmıştı. Tecritteydi, iki yan hücreleri de boştu. Ailesi, avukatları dahil kimseyle görüştürülmüyordu. Diğer mahkumlarla tek etkileşim revire, bir yere götürülürken işkenceyi göze alarak ‘Nasılsın Levon?’ diye sorulmasıydı.

“Şanlıbey Alabay, idama gidişine tanıklık eden tek kişi. Tanıklığını şöyle anlatmıştı:

‘İtirafçı olduğumu duyduktan sonra selamı kesmiştik. O gün de selam vermedik, ‘neden selam vermediğinizi anladım, size söylenenler doğru değil, ben halkıma davama ihanet etmedim’ dedi.”

“İdamın ardından cezaevi hoparlörlerinden ona ait olduğu iddia edilen, ‘Ben Levon Ekmekçiyan’ diye başlayan, kendi halkını aşağılayıp Türklüğü yücelttiği bir ses kaydı dinlettiler. Bizi de itirafçılığa davet etmek istiyorlardı. Bence devlet, Ekmekçiyan’dan istediğini alamayacağını anladı, yasalarını hiçe sayıp astılar.”

1958 doğumlu Levon Ekmekçiyan, 1915 Ermeni Soykırımı’nın ardından Lübnan’a göç eden bir ailenin çocuğuydu.

7 Ağustos 1982 yılında askeri cunta koşullarında Ankara Esenboğa Havaalanı’nda gerçekleşen, resmi rakamlara göre 9 kişinin hayatını kaybettiği, 72 kişinin yaralandığı olayın faili olarak tutuklanmış Ermenistan’ın Kurtuluşu için Ermeni Gizli Ordusu, yani ASALA üyesiydi.

Mamak Cezaevi'nde tutuklu kalan Ekmekçiyan, hakkında idam kararı çıkmasının hemen ertesi sabahı, 29 Ocak 1983'te edildi.

Levon Ekmekçiyan'ın ailesi, 2013 yılında bir toplantı için Paris'te olan İHD komisyonu üyelerine başvurarak cenazenin Paris'e getirilmesi talebini dile getirdi.

Eren Keskin, ailenin avukatlığını üstlendi, İHD üyeleri başvuruları sonucu Ekmekçiyan'ın cenazesinin Ankara Cebeci Asri Mezarlığı'nda olduğunu öğrendi.

Cenaze nakli için İl Sağlık Müdürlüğü'nün sağlık açısından bir sakıncası olmadığına ilişkin yazısı ve izni ile Mezarlıklar Müdürlüğü'nün yer tespiti yeterliyken bu kez süreç öyle işlemedi.

İçişleri Bakanlığı'ndan, Adalet Bakanlığı'na ve Dışişleri Bakanlığı'na kadar, mevzuatta yer almayan çok sayıda merci arasında gidip gelen yazışmalarla geçen iki yıl sonunda Ekmekçiyan'ın kemikleri mezardan alınarak Paris'e gönderildi.

"Ceza ve infaz hukuka aykırı"

İHD Komisyonu adına açıklamayı okuyan Meral Çıldır, Levon Ekmekçiyan'ın idam cezası ve infazının hukuka aykırı olduğunu anlattı.

"Avukatı yoktu. Savunma yapamadı. Tek resmi belge, hangi koşullarda alındığı son derece şaibeli bir açıklamaydı. Avukatı olmadığı için mahkemenin kararı temyiz edilmedi.

"Kendisinden ne şekilde alındığı bilinmeyen açıklaması resmi anlamda bir pişmanlık beyanıydı ve yürürlükteki yasalara göre pişmanlık belirtenin idam edilmemesi gerekiyordu. Oysa Ekmekçiyan son hızla idama mahkum edildi ve idam kararı yine son hızla infaz edildi.

“İdamını onaylayan Milli Güvenlik Kurulu’nun B.29 No’lu kararının tarihi 28 Ocak 1993. Levon Ekmekçiyan aynı günü 29 Ocak’a bağlayan gece sabaha karşı, yani alelacele infaz edildi.”

“Faşist cunta koşullarında hukuk askıya alınmıştı ama Levon Ekmekçiyan’a, bunun da üzerinde özel muamele uygulandı. Nedeni devletin gözünde sadece ‘terörist’ değil, ‘Ermeni terörist’ olmasıydı.”

“Esenboğa’daki gerçekler ortaya çıkarılmalı”

Çıldır, Levon Ekmekçiyan’ın suçlandığı Esenboğa Havaalanı’ndaki çatışmaya dair de devletin sır perdesinin aralanmadığına dikkat çekti. Gerçeği bilme hakkının hayata geçmesi gerektiğini söyledi.

“Olayın can alıcı detaylarının üzeri kapatıldı, uzun yıllar devlet sırrı olarak gizlendi. Ancak, son yıllarda çok dar bir çevrede tanıklıklar paylaşılmaya başlandıkça, bazı gayri resmi bilgilere ulaşıyor. Ama o gün orada ne olduğuna ilişkin devletin kalın sır perdesi aralanmadı bile. Ölenlere otopsi yapılıp yapılmadığı, teknik inceleme yapılıp yapılmadığı, can alan kurşunların hangi silahlardan çıktığının incelenip incelenmediği bilinmiyor.

“İlk kez 2004 yılında, CNN Türk’te yayınlanan ‘Oradaydım’ başlıklı belgesel dizisinin ‘Esenboğa Baskını’ bölümünde, o gün orada rehin kalan bir tanık konuştu. Camı kırarak kaçmayı başardığında kendisini anında otomatik silahla tarayan polisle göz göze geldiğini, o anı hiç unutmadığını anlattı. Onu vuran bir polisti. Diğer ölenlerin ne şekilde öldüğü açıklanmalı, gerçekler ortaya çıkmalı.” (BK)

Kaynak: bianet.org

